

[Niels Westerby.]

for en afvikling af kreditstramningen. Vi ved, at denne kreditstramning begrænser byggeriet og gør det sværere at få gennemført både det fornødne boligbyggeri og det fornødne erhvervsbyggeri, og vi ved, at den høje rente har aldeles afgørende betydning for lejen i nybyggeriet og også lægger en dæmper på erhvervsbyggeriet og udviklingen inden for investeringsområdet i samfundsøkonomien. På dette område er der intet sket. Kun på det sociale boligbyggeris område, kun for 12.000 lejligheds vedkommende — og man regner med et nybyggeri på 40.000 lejligheder om året — er der sket noget. Der har man fastsat en fast byggerente på $6\frac{1}{2}$ pct., således at lejen i det sociale nybyggeri vil kunne blive 30 pct. lavere. Men det er altså kun noget, der vedrører ca. 30 pct. af nybyggeriet; for de 70 pct. af nybyggeriet er der intet sket, som virker med til en lejesænkning, og det gælder for så vidt også priserne på parcelhusbyggeriet.

Jeg må beklage, at man gennemfører et boligpolitisk forlig med store lejeforhøjelser i den gamle boligmasse uden samtidig at sørge for, at lejen i og rammen om nybyggeriet bliver af en sådan beskaffenhed, at nybyggeriets problem kan siges at være løst. Der er noget rimeligt i, at de, der bor i de gamle lejligheder, er med til at bære byrden for at løse nybyggeriets problem; men det er urimeligt, at man lægger byrden på de gamle lejligheds beboere, uden at der er skabt nogen sikkerhed for, at der bliver ført en virkelig boligpolitik.

På samme måde forholder det sig med den økonomiske politik. Der er heller ingen perspektiver i det forlig, der er blevet lavet for at løse vore økonomiske problemer. Vi ved, at priserne i 1965 steg med ca. 8 pct. Vi ved, at der i 1965 var et valutatab på ca. 1.100 mill. kr. Vi ved, at vi i 1965 blev tvunget til at gennemføre en meget betydelig kreditstramning, og vi ved, at vi i 1965 bogstavelig talt har sat renterekord i dansk økonomisk historie.

Alle disse problemer står tilbage, og de er stadig uløst. Der er vel ingen her, der for alvor vil tro, at en skattebuket, der giver et provenu på et samlet beløb på ca. 400 mill. kr., kan løse disse alvorlige problemer. Er der virkelig nogen, der for

alvor vil tro, at man med 400 mill. kr. vil være i stand til at standse en prisstigning på 8 pct.? Det er der næppe nogen der vil turde svare bekræftende på. Man kan sige, at der er lagt en vis dæmper på en lille del af prisstigningen gennem disse afgiftsforhøjelser, men hvis man dermed tror, at man så også kan lempe på kreditstramningen eller sørge for, at der bliver købt obligationer i et sådant omfang, at renten kan blive sænket for alvor, gør man regning uden vært. Man kan på ét af disse tre områder få visse resultater igennem de afgiftsforhøjelser, der nu bliver gennemført. Men spænder man gabet for vidt op og venter, at de giver resultater på alle tre områder, tror jeg, man må se i øjnene, at den samfundsøkonomiske balance bryder sammen, sådan som vi har set det så mange gange tidligere.

Der er jo noget, der tyder på, at man faktisk nærer store forventninger til det økonomiske forlig, der er blevet indgået. Det forlyder, at Nationalbanken snart vil indlede samtaler med kreditinstitutionerne om at prøve at lempe kreditstramningen. Baggrunden skulle være de afgiftsforhøjelser, der er til forhandling her i dag. Der er for så vidt allerede derigennem disponeret over en del af afgiftsforhøjelserne. Men hvis Nationalbanken hurtigt efter aftalen med kreditinstitutionerne prøver at lempe kreditstramningen, vil de afgiftsforhøjelser, som bliver gennemført i den nærmeste fremtid på baggrund af det indgåede forlig, ikke have nogen som helst indflydelse med hensyn til at dæmpe prisstigningerne, valutatabene og den høje rente. Det vil stadig være uløste problemer, som står tilbage.

Jeg vil derfor gerne understrege, at det, der trænges til her i det høje ting, er, at man ser på de økonomiske problemer under en helt anden synsvinkel end den, vi er vant til. Vi er vant til ligesom at betragte problemerne fra dag til dag og handle efter de forhåndenværende søms princip. Det er meget svært med den stemning og den indstilling, der råder i de gamle partier, at få gennemført noget langsigtet, noget, der virkelig slår til for at løse vore problemer. Vi må jo erkende, at det ligesom er lidt skammeligt, at vi i Danmark har en velstand som aldrig nogen sinde før. I 7-8 år har vi haft en produktionsstigning på